

Przemysł szklarski apeluje o pilne i zdecydowane środki wsparcia UE dla sektora szklarskiego w obliczu trwającego kryzysu energetycznego

Europejski przemysł szklarski jest innowacyjnym i wysoce strategicznym sektorem, z którego czerpiemy w UE ogromne korzyści. Wyroby szklane mają istotny wkład społeczny, gdyż zasilają ważne łańcuchy wartości (energia, budownictwo, transport, żywność i napoje, medycyna, itp.) Szkło jest również kluczowym materiałem umożliwiającym przejście do neutralności klimatycznej w wielu sektorach, które mają największy potencjał redukcji emisji (energia, budownictwo, transport).

Trwający w Europie kryzys energetyczny stanowi poważne zagrożenie dla przemysłu szklarskiego i jego łańcuchów wartości. Wytapianie szkła wymaga bezpiecznych dostaw energii po konkurencyjnych cenach do produkcji szkła. W różnych łańcuchach wartości energia jest również potrzebna do kształtowania i przetwarzania szkła na produkty końcowe wykorzystywane przez inne sektory (zob. załącznik: Kluczowe fakty dotyczące zużycia energii w sektorze szklarskim). W obliczu **ryzyka niedoboru energii i rosnących kosztów energii**, które są znacznie wyższe niż w pozostałych częściach świata, europejski przemysł szklarski bardzo potrzebuje wsparcia, aby utrzymać się na powierzchni.

W swoim orędziu o stanie Unii Europejskiej z 14 września 2022 r., przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen stwierdziła, że **"należy udzielić ukierunkowanego wsparcia sektorom takim jak przemysł szklarski"**, który jest niezbędny w kilku krytycznych łańcuchach wartości. Jednakże, mimo że wkład tego sektora w gospodarkę i społeczeństwo poprzez wartość dodaną i miejsca pracy jest powszechnie uznawany, **proponowane środki nie były dotychczas wystarczające**.

Glass Alliance Europe ponawia wezwanie do podjęcia pilnych i zdecydowanych działań na szczeblu unijnym i krajowym, aby wesprzeć przemysł szklarski i pomóc mu stawić czoła nowemu europejskiemu „krajobrazowi” energetycznemu.

- W odniesieniu do nieprzerwanych dostaw energii, władze powinny zapewnić należyte wdrożenie kryterium nieodwracalnych szkód w instalacjach przemysłowych w krajowych planach awaryjnych, **aby nadać priorytet dostawom energii do ciągłych procesów produkcyjnych, których nie można zatrzymać, takich jak przemysł szklarski.**
- **Opracować i szybko wprowadzić pilne i zdecydowane środki w celu ograniczenia kosztów energii zarówno gazu ziemnego, jak i energii elektrycznej** dla energochłonnego przemysłu szklarskiego, w krótkim okresie. Jeśli chodzi o gaz, wszystkie możliwe mechanizmy, takie jak pułap cenowy, korytarz cenowy, hamulec cenowy lub inne, należy ocenić pod kątem ich skuteczności w zagwarantowaniu wystarczających dostaw gazu, obniżeniu kosztów gazu, zapewnieniu przewidywalności w perspektywie kilku lat oraz przywróceniu europejskiemu przemysłowi szklarskiemu zdolności do bycia konkurencyjnym w skali światowej.
- Zapewnienie natychmiastowej pomocy w całym łańcuchu wartości przemysłu szklarskiego tym przedsiębiorstwom, które zostały poważnie poszkodowane w wyniku trwającego kryzysu. Przyjmujemy do wiadomości **zmienione tymczasowe Ramy Kryzysowe i zwracamy uwagę władz na konieczność wdrożenia tych ram w sposób elastyczny i skuteczny**, aby można było udzielić wsparcia we właściwym czasie. Z zadowoleniem przyjmujemy zwiększenie pułapu

wsparcia finansowego, chociaż może on pozostać zbyt niski dla większości energochłonnych gałęzi przemysłu szklarskiego. Z zadowoleniem przyjmujemy również złagodzenie kryteriów kwalifikacyjnych poprzez zmianę kryterium dotyczącego ewolucji wskaźnika EBITDA. Warunkowość pomocy dla inwestycji pozostaje wątpliwa i nie powinna uniemożliwiać przyznania niezbędnego wsparcia.

- **Ułatwienie przestawienia się na inne paliwa umożliwiając większą elastyczność w ramach lokalnego wdrażania przepisów Dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych** w celu skutecznego wprowadzania zmian w pozwoleniach operacyjnych, jeśli chodzi o ponowne wprowadzenie ciężkiego oleju opałowego do wytopu szkła, a także skrócenie czasu wydawania pozwoleń w sektorze biogazu, w ramach próby zmniejszenia zależności Europy od gazu ziemnego i zróżnicowania źródeł energii.
- Wspieranie większej elektryfikacji przemysłu szklarskiego poprzez **zmianę wytycznych dotyczących niektórych rodzajów pomocy na rzecz rekompensaty pośrednich emisji w ramach EU ETS oraz zapewnienie, że wszystkie sektory szklarskie będą kwalifikować się do rekompensaty** w zakresie gwałtownie rosnących w sektorze kosztów energii elektrycznej.
- Zaoferowanie europejskiemu przemysłowi szklarskiemu natychmiastowych ulg w zakresie podatków i dopłat za energię elektryczną i gaz, a także **zachowanie zwolnienia dla procesów mineralogicznych w Dyrektywie w sprawie opodatkowania energii**.
- Szybkie zaangażowanie w reformę mającą na celu **uniezależnienie cen energii elektrycznej od cen gazu oraz w reformę konstrukcji rynku energetycznego**, a także zaangażowanie ekspertów z branży szklarskiej w te rozważania.
- **Kontynuacja środków ochrony handlu dotyczących przywozu subsydiowanego i dumpingowego**, w stosownych przypadkach, **oraz** rozważenie szybkiego wprowadzenia **dodatkowych środków w przypadku pojawienia się nowych przepływów**. Z powodu wysokich cen energii w Europie wzrasta wielkość przywozu z krajów będących wcześniej importerami szkła z UE i pojawiają się nowe przepływy handlowe. Przepływy te, jeśli nie zostaną uwzględnione, mogą stanowić poważne zagrożenie dla produkcji europejskiej.

* * *

Na temat Glass Alliance Europe – Transparency register Nr 74505036439-88

Europa jest światowym liderem w produkcji szkła. Przemysł szklarski w UE obejmuje ponad 500 zakładów zapewniających 500 000 bezpośrednich i pośrednich miejsc pracy. Szkło jest wyjątkowym i obojętnym chemicznie materiałem wytwarzanym z obfitych zasobów naturalnych i w pełni nadającym się do recyklingu. Stanowi ono kluczowy wkład w realizację celów UE w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, energooszczędnej i cyrkulacyjnej, a także jest kluczowym materiałem umożliwiającym funkcjonowanie podstawowych łańcuchów dostaw, takich jak sektor farmaceutyczny i zdrowotny, przemysł spożywczy i napojów, budynki i budownictwo, przemysł motoryzacyjny, towary luksusowe i perfumy, elektronika itp.

Więcej informacji: <http://www.glassallianceeurope.eu/>

ZAŁĄCZNIK - KLUCZOWE FAKTY DOTYCZĄCE ZUŻYCIA ENERGII W SEKTORZE SZKLARSKIM

Przemysł szklarski zużywa średnio 4,5 mld m³ gazu ziemnego rocznie. **Gaz ziemny** jest głównym źródłem energii wykorzystywanym do produkcji szkła (70-80%) Jest on obecnie niezbędny do wydajnej produkcji szkła i nie może być jeszcze całkowicie zastąpiony w większości sektorów szklarskich. Drugim głównym źródłem energii wykorzystywanym w przemyśle szklarskim jest **energia elektryczna** (20-30%). Udział zużycia energii elektrycznej wzrasta z biegiem lat, ponieważ technologia wypalania elektrycznego ulega poprawie, a firmy zwracają się ku większemu wykorzystaniu energii elektrycznej w celu zmniejszenia emisji CO₂.

Produkcja szkła to wysokotemperaturowy, **ciągły proces produkcyjny**. Temperatura wewnątrz pieca hutniczego, wynosząca od 1000°C do 1600°C, musi być utrzymywana przez cały okres eksploatacji pieca, wynoszący od 10 do 20 lat (zarówno temperatura, jak i okres eksploatacji zależą od podsektora szklarskiego), aby zapewnić ciągłość produkcji i zachować integralność urządzeń przemysłowych. Zatrzymanie dopływu energii do pieców szklarskich nie wchodzi w grę, ponieważ spowodowałoby **nieodwracalne szkody w instalacjach**. Ta specyfika została dostrzeżona przez Komisję Europejską w Planie zmniejszenia zapotrzebowania na gaz towarzyszącym komunikatowi "Oszczędzaj gaz na bezpieczną zimę" (tytuł oryginalny: „Save gas for a safe winter”) z 20 lipca 2022 r., a podkreślił ją komisarz Thierry Breton w swoim wystąpieniu podczas prezentacji komunikatu ¹.

Koszty energii stanowią zwykle od 20 do 35% całkowitych kosztów produkcji, w zależności od podsektorów szkła i cen energii. W obecnym okresie kryzysu udział ten drastycznie wzrósł. Ten gwałtowny wzrost kosztów energii dla europejskich producentów szkła nie dotyka konkurentów w krajach trzecich, a **światowa konkurencyjność** europejskiego przemysłu szklarskiego jest poważnie zagrożona.

Przemysł szklarski aktywnie poszukuje potencjalnych działań i technologii, które pozwolą ograniczyć jego emisje. Istotną szansę w tym zakresie stanowi przejście na **elektryfikację i przyszłe wykorzystanie wodoru/syngazu**, oparte na energii odnawialnej. Jednak obecna polityka UE nie zachęca do takiego kroku, tym bardziej przy obecnych wysokich cenach energii. Zgodnie z obecnymi **wytycznymi dotyczącymi kompensacji emisji pośrednich w ramach EU ETS**, do takiej kompensacji kwalifikują się jedynie dwa produkty przemysłu szklarskiego, tj. maty z włókna szklanego (23.14.12.10) oraz woale z włókna szklanego (23.14.12.30), podczas gdy wysiłki w zakresie elektryfikacji powinny być wspierane we wszystkich podsektorach i instalacjach szklarskich.

¹ Ze względu na ciągły charakter produkcji szkła, możliwości zmniejszenia zużycia energii w procesie wytapiania szkła są bardzo ograniczone. W praktyce, wstrzymanie dopływu energii do pieca szklarskiego spowodowałoby zniszczenie materiałów ogniotrwałych z powodu zbyt szybkiego skurczu termicznego, czemu towarzyszyłyby poważne zagrożenia dla personelu obsługi z powodu wycieków bardzo gorącego szkła w zakładzie, włącznie z ryzykiem pożaru i eksplozji. Ponowne uruchomienie pojedynczego pieca po tak rozległym uszkodzeniu wymagałoby co najmniej jednego roku, o ile dostępne są materiały ogniotrwałe i budowlane, i kosztowałoby do 25 milionów euro. Ponadto zmniejszenie lub wstrzymanie produkcji europejskiego przemysłu szklarskiego miałyby **efekt kaskadowy na łańcuchy wartości**, a także **negatywne skutki społeczne**.